

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**IOAN. PETRI || MAFFEI, || BERGOMATIS, || E SOCIETATE ||
IESV, || HISTORiarVM || INDICARVM || LIBRI XVI. ||
SELECTARVM, ITEM, EX || INDIA EPISTOLARVM || LIBRI
IV. ||**

Maffei, Giovanni Pietro

Coloniae Agrippinae, Anno M.D.XC.

VD16 M 105

Venetias ad Ignatium socij veniunt. Cap. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64627)

verum etiam ad Legatum Apostolicum Hieronymum Verallum, qui deinde S. R. E. Cardinalis fuit, delatas inaudisset; non tam de sua, quam de sociorum existimatione sollicitus, vltro ad Legatum adiit, & acriter insistit, vt eorum criminum questio exerceretur quod ita factum, & veritate comperta, honorifice à Legato est absolutus, incumbente in eius causæ cognitionem Gaspare Docto legati affecla; qui ex eo tempore Ignatium vnicè dilexit, ac sacratissimæ domui Lauretanæ deinde præpositus, in Societatem vniuersam plurima cgregiæ voluntatis officia contulit.

Venetias ad Ignatium socij veniunt.

Cap. III.

Vm hæc in Italia gerit Ignatius, interim bello inter Christianos ingrauescente Reges, cum exercitu formidabili Cæsar per Insubrū & Allobrogum fines in Galliā irruerat. Ea fuit socijs Ignatij causā & profectiois maturanda, & itineris per Thuringiam, seu Lothoringiam atque Germaniam, sanè incommodo anni tempore facienda. igitur pecunia rebusq; omnibus, præter viaticū & scripta in Christi Domini gratiam distributis, mense nobri anno circiter post discessum Ignatij, suo quisq; baculo innixi pedites viam capessunt, & quidem tantum alacritate ac feruore spiritus, vt ne à iacobo quidē Laine, viribus nondum è recentī morbo recuperatis, exorqueri potuerit, quominus & pedibus ambularet vt reliqui, & inter ambulandum insuper inualida membra discruciatet hispido in primis & horrenti cilicio. Vestitus erat omnium, vt peregrinorum & pauperum, nequam elaboratus, & ad modestiam submissionemque compositus, pendebar è scapulis matica ex corio, in qua sacra Biblia, & breuiarium asseruabantur, & scripta, quæ fecimus, Rosaria verò ad catholicam fidem vel inter ipsos hæreticos profitendam, palā gestabant è collo suspensa

spensa. Hospitium ingressi, primum omnium, in-
 stantium respectu, nixi omnes genibus Deo gratias age-
 bant; eundem in egressu pariter sibi proprium gratias age-
 tur. Sobria & frugalis erat mensa; oratio ac meditatio
 non solum in diuersorij, verum etiam in ipso itinere
 plurima. sacerdotibus, qui tres erant, sacrificia obse-
 rari quotidie caelesti reficiebantur pane. scripturae de-
 bus diuinis aut necessarijs ferè nullus. in decembo-
 quid in deliberationem incidere, mira constantia
 superandis viarum difficultatibus periculisque, tanta
 constantia & æquitas animi. Autumnales pluuies
 ferè Gallia pertulerunt: occurrere mox alpes pene in-
 structæ niuib; multa fuere subinde fames, frigoris
 defatigationis incommoda subeunda: nihil scilicet
 cit tam arduum, aut tam extimescendum, quod eorum
 quemquam à concepta religione, officioque decederet.
 Atque hac disciplinæ pacisque custodia, cum omnibus
 per quorum fines transierant, populis, bonos odore
 Christo fuissent; cunctis non catholicis magis, quam
 hæreticis nouum ac religiosum agmen magis, quam
 probatione mirantibus, ad tertium Idus Ianuarij
 MDXXXVII. Venetias ingenti omnium gaudio, &
 tua gratulatione sospites ad Ignatium peruenire. Quo-
 que vbi paululum è longa contentione se sustulisse
 quietis est captum; statim Hierosolymitanis prouincie
 consilia renouantur. primum omnium, tam gratiosa
 peris fore sua studia, si ad ea summi totius Ecclesie
 storis auctoritas & consensus accederet; simul omnes
 ems remitteret, tunc vel maxime sua, Romanam con-
 stituunt, & à Pontifice maximo ius tum ad sacrosanctum
 nes, titulo voluntariæ paupertatis; tum ad mandatum
 Hierosolymitanam, & prædicationem Euangelij in
 lo interdicti metu suppliciter petere. Interdum
 cessarent, atque adeo vt quædam quasi rudimenta
 ræ militiæ ponerent; publicis valetudinarijs, & de-
 stribus, ægros ac pauperes omni ope adiuuarent
 terunt: Confessionis & Eucharistiæ sacramenta
 ministrare qui per sacerdotium poterant: curam
 acce-

lacentes; afflictos moerentesque spe caelestium bono-
rum erigere; ad esse animam agentibus; cunctos denique
ad patientiam, fidemque adhortari; nec modò spiritua-
libus officijs fungi certatim; sed ne vilissima quidè ac ser-
uitia corporibus pauperum curandis, defugere ministe-
ra; sternere lectulos, euerrere sordes; purgare schaphias;
cadavera defunctorum rite curata humi condere; inter-
diu pariter noctuque omnibus praesto esse tanta cum a-
lacritate ac diligentia; vt cuncti obstupefcerent, vulgato
que rumore, principes etiam viri ad spectaculum con-
currerent. Quibus in officijs cum aliorum omnium,
tum Xauerij praecipue caritas ac virtus enituit. Is cum
in quendam incidisset morbo Gallico miserè deforma-
tam, atque ad eius aspectum exhorruisset, vt ea re infrin-
gi ac debilitari sensit caritatem in proximum, ita repen-
te in semetipsum excaudit egregius CHRISTI mi-
seri vel menti onemaures delicatae refugiant) obfirmato
animo, semel iterumque non dubitavit exsugere. qua re
non modò se ipsum in praesentia praeclarè vicit, sed et-
iam in omne tempus propriam quandam atque perpe-
tuam in elephantiacos atque vlcerosos clementiam & mi-
sericordiam est consecutus: quam deinde, vbicumque
morarum fuit, quotiescumque se dedit occasio, diligen-
ter exercuit. quidam etiam è sociorum numero, paupe-
rem lepra toto corpore coopertum cum praefectus no-
socomij non admitteret, in suum lectum accepit ipse:
cumque manè surrexisset cunctis ingemiscensibus ca-
nem ipse quoque morbi foeditate correptus; postridie
non sine miraculo prorsus illaesus atque intactus appa-
ruit. Haec & alia eiusmodi verae pietatis & officij docu-
menta cum in ea vrbe dedissent (quorum ibi grata in-
multos annos deinde memoria viguit) appetente iam
aere, vt condixerant, Romam cuncti fere praeter Igna-
tium, discessere. Ipse tum ad parta in Domino retinen-
da, tum ad expedienda quae ad nauigationem pertine-
nt, ibidem interea substitit. Atque illi quidem eadem fere
disciplina quam supra diximus, iisdemque imbrü diffi-
cultatibus

cultibus, iter ingressus ad superiorem partem illius
 frugalitatem illud etiam addidit, ut de quo in pre-
 sus viatico, diuinæ tantum providentiae benevolentiae
 fiducia, Romam usque contendere: & quia in Cas-
 talium, seu Quadragesimæ tempus erat, quod de pene-
 quam in tantis laboribus, ritu catholico iocundum. De-
 sanè defuit illis & exerecndæ spei, & CHRISTI Do-
 mini inopiam ac perleuerantiam aliqua saltem parte
 imitandi materies: acciditque aliquando, ut quæ qua-
 dumtaxat frustulum singuli mane sumptum, in ar-
 densissimo stagnantibus late campis, ut aliquis puer
 tenuis aqua pertingeret, nullo præterea cibo, minus pro-
 suum ferme triginta nudis pedibus vno die periret,
 & quidem incredibili non modo tranquillitate animi,
 sed etiam hilaritate psalleres. Diversi quoque non cum pro-
 pter inopiam excluderentur, & ad publica studia
 de morte confugerent, quamvis oppido ab omnibus
 quæ supra diximus, carnis muneribus impeditur
 seque ipsi domare ac vincere magis magis impeditur
 in dies. Sane Ravennæ quidam ex his cum hinc de-
 stuli sordes, ac manantia tabe stragula cruciatibus
 talletis quæ prima deinde occasio data est hinc de-
 di, non prætermisit in pago nescio quo pauperibus
 si consumptus è vita migraverat. cum in unum pagum
 nostri venissent, distribuitque cubilibus eorum
 perisset, nisi quod phthiriacum fouerat: per se a mi-
 sam nuper palmam recuperare vehementer cupens
 nudus illicò per summum animi ardorem callem
 lodices, ibique sese identidem versans, cum ingens
 malium greges ea tota pauisset non sic ad sedem
 defatigatus, non leues ab se prioris fastidii ac odii
 poenas exegit. Denique sanctam Vrbem ingressus
 Apostolorum limina, & præcipua religionis studia
 ste obierunt: à Petro Civitate Hispano Caesari
 tore ad Pontificem maximum introducitur: in
 tēpore Paulus III. è gente Farnesia, cuius nequam pro-
 mum utiq; nostra Societas debet. Cōsuevit autem
 mentem non fabulatores aut mimos inducere, ut
 100

tantes philosophos atq; Theologos; & ipsemet, veritas indagandæ atque illustrandæ causâ ponere de quo inter se disputarent, ea erat grauissimi senis & prudentissimi Principis oblectatio. Ad has ergo disputationes post pedum oscula Patres adhibiti, cum egregium qua Christianæ humilitatis atque modestiæ, qua eruditionis & ingenii specimen præbuisser; non modò qua volebant de sacerdotio, deque Hierosolymitana provincia, libenter atque approbante Pontifice impetrarunt, sed insuper pecunia ab eodem instructi, & fauilla eum prece dimissæ sunt. Ad quam deinde pecuniam cum e nationis maxime Hispanicæ collatione accessisset quod aurorum amplus duce totum summum explet, socij ne quid ex eo vano præterquam in usum votuæ navigationis attingerent, apud mercenarios pecunia omni deposita, & Romæ vicum emendicantes, admirabile dedere spectaculû ijs eorum Pontifice discentes illos audierant; & deinde quemadmodum venerant, sic Venetias profus egerat ac vacui reuertuntur.

Socii initiatur Ignatius: & de rebus ab eodem & socijs in Venetia ditione gestis.

Cap. IV.

POST hæc, diligenti adhibita præparatione, cum ad eiusdem Legati Verallipedes perpetuæ paupertatis & castimonie nuncupassent vota diuini amoris igne succensî, mirante, ac maiorem in modû approbante populo, sese denuò ad pristinos illos labores, & assidua operum ministeria retulerunt. Deinde in exitu mensis Iulij, Diui Iohannis Baptistæ die natali, Ignatius, & reliqui socij per omnes ordinum gradus ad apicem sacerdotii a Vincentio Negosantio Fanessî, Arbensis Episcopo electi sunt, tanta non modò ipsorum, sed etiam ipsius Episcopi lætitiâ & animi voluptate, ut sese inter eiusmodi ceremonias nihil vnquam simile sensisse affirmaret. Intra Patribus neq; in eam diem vlla fuerat in Palæstinâ